

"I Forgive You" When I Don't, Group Whatsapp Texts, and Other *Mechilah* Matters

Yoni Rabinovitch

(1) משנה מסכת יומא דף פה עמוד ב

עבירות שבין אדם למקום - יום הכפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחבירו - אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חבירו.

(2) חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל קלח סעיף ה

וישים כל אדם על לבו לשוב בכל לבו, ומכל שכן בעבירות שבין אדם לחבירו, ולא ימתין עד ערב יום הכיפורים לבקש מחילה מחבירו, אלא יקדים עצמו למצוה, וכל היום יעסוק בתורה ובמצוות

(3) טור אורח חיים הלכות יום הכיפורים סימן תרו

ועושין כן כדי שיהא לב כל ישראל שלם כל אחד עם חבירו ולא יהיה מקום לשטן לקטרג עליהם והכי איתא בפרק ט"ו מפרקי ר"א ראה סמאל שלא נמצא חטא בישראל ביום הכפורים ואומר רבון העולם יש לך עם אחד בארץ כמלאכי השרת מה מלאכי השרת יחיפי רגל אף ישראל יחיפי רגל ביה"כ מה מלאכי השרת אין להם קפיצה אף ישראל אין להם קפיצה עומדין על רגליהם ביום הכפורים [בתפילה וביוידויים] מה מלאכי השרת נקיים מכל חטא כך ישראל נקיים מכל חטא מה מה"ש שלום ביניהם כך ישראל ביום הכפורים והקב"ה שומע עדותן מן המקטרגין ומכפר עליהם:

(4) תלמוד בבלי מסכת יומא דף פז עמוד א

רבי זירא, כי הוה ליה מילתא בהדי איניש הוה חליף ותני לקמיה וממציא ליה, כי היכי דניתי וניפוק ליה מדעתיה. רב הוה ליה מילתא בהדי ההוא טבחא - לא אתא לקמיה. במעלי יומא דכפורי אמר איהו: איזיל אנא לפיוסי ליה. פגע ביה רב הונא; אמר ליה - להיכא קא אזיל מר? - אמר ליה לפיוסי לפלניא. אמר: אזיל אבא למיקטל נפשא. אזל וקם עילויה, הוה יתיב וקא פלי רישא, דלי עיניה וחזייה, אמר ליה: אבא את! זיל, לית לי מילתא בהדך! בהדי דקא פלי רישא אישתמיט גרמא, ומחייה בקועיה, וקטליה

(5) פלא יועץ ערך תשובה שצ"ג

ואף אם הנחבל ימחל מעצמו ויעביר על מדותיו, וכמנהג העולם שאומרים בכל לילה הרניני מוחל וסולח וכו', לא סגי בהכי, דנהי דמועיל הרבה, אבל על כל פנים חיובא רמיא עלה דאנש לעשות את מה שמטל עליו ולרצות את חברו. תדע, דהא מיתי בש"ס (יומא פז א) עבדא דרב, דהוה מהדר וממצי נפשה לההוא טבחא בכל מעלי יומא דכפורי כי היכי דלשאל מנה מחילה, ותהוה לה כפרה, שמע מנה דלא סגי כשימחל הנחבל מעצמו לחוד, ומה גם שאין אדם יודע אם מחל לו חברו, שעל הרוב האומרים נוסח הרניני מוחל וסולח, אין פיהם ולבם שוים, ויש דלא מאי קאמר, והראיה, שביום שאחריו, הקפידה במקומה עומדת ביתר שאת. הנה כי כן, לא סגי בלי שאלת מחילה

(6) עטרת צבי אורח חיים סימן תרו

מחילה. אף שיודע שלא חטא לו, כדי שיהא לב כל ישראל שלם אחד עם חבירו

7) ספר חפץ חיים לשון הרע כלל ד אות יב

אם עבר וספר לשון הרע על חברו ובא לעשות תשובה... אם חברו נתגנה על ידי זה בעיני השומעים ונסבב לו על ידי זה הזק בגופו או בממונו, או שהצר לו על ידי זה, הרי הוא ככל עונות שבין אדם לחברו, שאפלו יום הכפורים ויום המיתה, אין מכפר עד שירצה את חברו, על כן (מז) צריך לבקש מחילה מחברו על זה, וכשיתפס וימחל לו, לא נשאר עליו, כי אם העון דבין אדם למקום ויעשה כנ"ל. ואפלו אם חברו אינו יודע עדיו כלל מזה, (מח) צריך לגלות לו מה שעשה נגדו שלא פדיו, ולבקש ממנו מחילה על זה, פיון שהוא יודע, שעל ידו נסבב לו דבר זה

8) שולחן ערוך אורח חיים סימן תרו סעיף א

הגה: והמוחל לא יהיה אכזרי מלמחול (מהרי"ל), אם לא שמכוון לטובת המבקש מחילה (גמרא דיומא). ואם הוציא עליו שם רע, אינו צריך למחול לו (מרדכי וסמ"ג והגהות מיימוניות פ"ב מהלכות תשובה ומהרי"ו):

9) משנה ברורה שם ס"ק ח

לא יהא אכזרי מלמחול – דכל המעביר על מידותיו, מעבירין לו על כל פשעיו. ואם הוא לא ירצה למחול, גם לא ימחלו לו: [שער הציון שם: דלמעלה דנין מדה כנגד מדה. וצריך למחול לחברו אפילו אם עיות כנגדו במזיד ובמרד, ואז מוחלין לו גם כן אפילו על המזידות, וכמו שאמרו בגמרא, למי נושא עון למי שעובר על פשע:]

10) משנה ברורה סימן תרו

(יא) א"צ למחול לו - דאיכא דשמע בחשדא ולא שמע בפיוס ונשאר הש"ר [יא] ומ"מ מדת ענוה למחול גם בזה:

11) תלמוד בבלי מסכת יומא דף פז עמוד א

רב הוה פסיק סידרא קמיה דרבי, עייל אתא רבי חייא - הדר לרישא, עייל בר קפרא - הדר לרישא. אתא רבי שמעון ברבי - הדר לרישא. אתא רבי חנינא (בר) + מסורת הש"ס: [בר'] + חמא, אמר: כולי האי נהדר וניזיל? לא הדר. איקפיד רבי חנינא, אזל רב לגביה תליסר מעלי יומי דכפורי, ולא איפייס. - והיכי עביד הכי? והאמר רבי יוסי בר חנינא: כל המבקש מטו מחבירו אל יבקש ממנו יותר משלש פעמים! - רב שאני. - ורבי חנינא היכי עביד הכי? והאמר רבא: כל המעביר על מדותיו - מעבירין לו על כל פשעיו! - אלא, רבי חנינא חלמא חזי ליה לרב דזקפוהו בדיקלא, וגמירי דכל דזקפוהו בדיקלא רישא הוי. אמר: שמע מינה בעי למעבד רשותא. ולא איפייס, כי היכי דליזיל ולגמר אורייתא בבבל.

12) רש"י מסכת יומא דף פז עמוד ב

חלמא חזא ליה לרב - ראה חלום על רב שתלאוהו בדקל, והוא סימן נשיאות ראש וגדולה, ור' חנינא ראש ישיבה היה, כדאמר רבי (כתובות קג, ב) בשעת פטירתו: חנינא בר חמא ישב בראש, וכשראה חלום זה על רב דאג למות, לפי שאין מלכות נוגעת בחברתה, אמר: אדחייה מהכא, ויברח לבבל מפני, ושם יהיה ראש, ולא נדחין למות בשבילו.